

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 89 0 Rs 075407 24 Rev
Banjaluka, 24.06.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Gorjana Popadić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Tanja Bundalo kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, K.N. iz S., zastupanog po punomoćniku, D.G., advokatu iz S., protiv tužene, JZU S.b.p.s., S., zastupane po punomoćniku, T.Nj., advokatu iz I.S., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 0 Rs 075407 23 Rsž 2 od 11.12.2023. godine, na sjednici održanoj dana 24.06.2024. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Sokocu broj 89 0 Rs 075407 23 Rs 2 od 09.06.2023. godine odbijen je zahtjev tužioca kojim je tražio da se tužena obaveže da mu uspostavi radno-pravni status i da mu isplati na ime naknade štete, izgubljenih neto plata za period od 02.10.2020. godine do vraćanja na rad, mjesечно po 1.200,31 KM sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesecični iznos, na način pobliže opisan u presudi.
Istom presudom utvrđeno je da je tužiocu prestao radni odnos sa 14.12.2020. godine i tužena obavezana da mu na ime naknade štete zbog nezakonitog otkaza isplati dvije mjesecne neto plate za avgust i septembar 2020. godine u ukupnom iznosu od 2.229,42 KM.
Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 0 Rs 075407 23 Rsž 2 od 11.12.2023. godine žalba tužioca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinaci i udovolji zahtjevu tužioca ili pak ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju, tužena je predložila da se revizija odbaci kao nedozvoljena, odnosno odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je rješenjem tužene broj ... od 9.12.2020. godine tužilac proglašen odgovornim za težu povredu radne obaveze iz člana 6. stav 2. tačke, 3, 10, 12 i 17 Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika, jer da je u noći 22. na 23.9.2020. godine, tužilac seksualno uznemiravao pacijenta, na način pobliže opisan u rješenju, zbog čega mu je izrečen prestanak radnog odnosa u skladu sa odredbama člana 185. stav 4. Zakona o radu; da je rješenjem tužene broj ... od 10.3.2021. godine odbijen prigovor tužioca izjavljen protiv rješenja tužene broj ... od 9.12.2020. godine; da je donošenju ovih rješenja tužene prethodio disciplinski postupak protiv tužioca, na način da je tužena prethodno, povodom zahtjeva za pokretanje, donijela rješenje od 13.10.2020. godine o pokretanju disciplinskog postupka, te nakon što je tužiocu data mogućnost na odbranu i saslušani mnogobrojni svjedoci uz prezentaciju video- nadzora, tužena donijela pobijana rješenja; da je tužilac podnio tužbu prvostepenom суду 16.04.2021. godine, tako što je tražio da se ponište rješenja tužene o otkazu ugovora o radu i tužena obaveže da ga vrati na posao i naknadi mu izgubljene plate za period od 02.10.2020. godine do vraćanja na rad; da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Sokocu broj 89 0 Rs 075407 21 Rs od 06.07.2022. godine djelimično usvojen zahtjev tužioca, te poništена kao nezakonita rješenja tužene, o prestanku radnog odnosa broj ... od 19.12.2020. godine i odbijanju prigovora broj ... od 10.03.2021. godine; da iz pravosnažne presude Osnovnog suda u Sokocu broj 89 0 Rs 075407 21 Rs od 06.07.2022. godine proizilazi, da su navedena rješenja tužene nezakonita, jer da sadrže formalno pravne nedostatke, ali da to istovremeno ne znači da otkaz nije osnovan i opravdan, kod činjenica, da je tužilac seksualno uznemiravao pacijenta, na način pobliže opisan u pobijanom rješenju tužene; da iz iskaza zaposlenih, kako ljekara, tako i medicinskog osoblja, dr. V.L., V.G., R.P., dr. K., te pacijenta I.T. i pomoćnog medicinskog radnika, K.T., proizilazi da im je poznato problematično ponašanje tužioca od ranije koji je iskazivao potrebu bliskosti sa muškim osobama na neprimjeren način; da su iskazi navedenih svjedoka potvrđeni video-nadzorom iz kojeg jasno proizilazi kako tužilac uznemirava pacijenta I.T., na način opisan u pobijanim rješenjima tužene; da tužilac takvo ponašanje nije ispoljavao na ženskom odjelu, a što su potvrdile i kolegice, M.S., M.M. i C.B.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da shodno odredbama člana 195. stav 2. Zakona o radu, zahtjev tužioca na ime uspostave radno pravnog statusa nije osnovan, kao ni zahtjev za naknadu štete na ime izgubljene plate preko iznosa od 2.229,42 KM, jer da postoji osnov za prestanak radnog odnosa, kod činjenica zasnovanih na relevantnim dokazima iz kojih proizilazi da je tužilac seksualno uznemiravao pacijenta na način pobliže opisan u pobijanim rješenjima tužene.

Stoga je prvostepeni sud sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravni zaključak prvostepenog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Naime, odredbama člana 195. stav 2. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 1/16, 66/18, 119/21, 112/23 i 39/24) je propisano, da ako sud u toku postupka utvrdi da je postojao osnov za prestanak radnog odnosa, ali da je poslodavac postupio suprotno odredbama zakona kojima je propisan postupak za prestanak radnog odnosa, sud će odbiti zahtjev radnika za vraćanje na rad, a na ime naknade štete radniku će dosuditi iznos do 6 mjeseci plata radnika.

Nije sporno da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Sokocu broj 89 0 Rs 075407 21 Rs od 6.7.2022. godine djelimično usvojen zahtjev tužioca, te poništene kao nezakonite odluke tuženog o prestanku radnog odnosa tužiocu broj ... od 9.12.2020. godine i broj ... od 10.03.2021. godine, jer da su odluke tužene kojima je tužiocu prestao radni odnos zahvaćene formalno-pravnim nedostacima koji se tiču postupka u kojem su te odluke tužene donesene.

Kada se ima u vidu da iz snimka video nadzora, kojim su pokriveni odjeli tužene, jasno proizilazi, da se u noći između 22. i 23. 9. 2020. godine tužilac seksualno uz nemiravao pacijenta I.T., na način kako to proizilazi iz odluka tužene, a što je u skladu i sa iskazima dr. V.L., dr. B.K., medicinskih radnika, M.Č., V.G., te K.T., ovaj sud nalazi, da je pravilan zaključak nižestepenih sudova, da postoji osnov za prestanak radnog odnosa, koji ima svoje uporište u opravdanim razlozima za otkaz, a koji razlozi se identificuju sa težom povredom radnih obaveza iz člana 6. stav 2. tačke, 3, 10, 12 i 17 Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika, odnosno iz člana 138 Zakona o radu, jer je očito da takvo nedolično ponašanje tužioca, podrazumjeva težu povredu radne obaveze, zbog koje dalji rad tužioca kod tužene više nije moguć.

Pravilno nalaze nižestepeni sudovi, da na drugačiji zaključak suda ne utiču iskazi svjedoka, M.S., M.M. i C.B., koje su radile sa tužiocem na ženskom odjelu i koje nisu mogle potvrditi da se tužilac nedolično ponašao prema pacijentima, jer je u toku postupka uvrđeno, da se tužilac nedolično ponašao, u vidu seksualnog uz nemiravanja, samo na muškom odjelu.

Kod takvog stanja stvari, neosnovano evident ističe da se odluke nižestepenih sudova zasnivaju na pogrešnoj ocjeni provedenih dokaza, odnosno da su iste zahvaćene povredama odredaba parničnog postupka iz člana 8 i 191 Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 i 27/24 - u daljem tekstu ZPP).

Imajući u vidu date razloge, koji su utemeljeni na odredbama člana 195 stav 2. Zakona o radu, neosnovanim se ukazuju i revizionni prigovori, da se ne može odlukom suda nadomjestiti propust poslodavca da na zakonit način utvrdi postojanje osnova za prestanak radnog odnosa.

Kako je očito, da se revizijom tužioca ne dovodi u pitanje stanovište nižestepenih sudova u pogledu postojanja osnova za prestanak radnog odnosa, ovaj sud nalazi da su pravilne odluke nižestepenih sudova kojima je odbijen zahtjev tužioca, da se vrati na rad i da mu se isplate plate za period od prestanka radnog odnosa do povratka na rad, shodno odredbama člana 195 stav 2. Zakona o radu.

Ovakav zaključak se ne dovodi u pitanje revizionim prigovorima, da je shodno odredbama člana 189. Zakona o radu imperativno propisano da ukoliko se utvrdi da je prestanak radnog odnosa nezakonit da će se naložiti poslodavcu da radnika vrati na rad i naknadi mu izgubljenu zaradu.

Ovo stoga što se u predmetnom slučaju ne primjenjuju odredbe člana 189. Zakona o radu, već odredbe člana 195. stav 2. Zakona o radu, gdje nezakonit prestanak radnog odnosa zbog procesno-pravnih nedostataka prilikom donošenja odluke tužene o prestanku radnog odnosa tužiocu, ne mogu uticati na osnov za prestanak radnog odnosa, kod činjenice, da je tužilac učinio težu povredu radne obaveze zbog koje njegov rad kod tužene nije moguć.

Slijedom datih razloga, nameće se zaključak, da se revizijom tužioca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, pa je stoga, primjenom člana 248. ZPP-a, valjalo odbiti reviziju tužioca i suditi kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpstrukovljaka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić